

Zajímavý tolar IGR od F. R. Chaury

18. března 2018 v 14:44

V pátek mě překvapila a dost rozzlobila naše paní účetní kvůli daňovým předpisům. V sobotu jsem proto nemohl dospat a tak jsem se i přes nepřízeň počasí vydal na cestu do Brna, na aukci ČNS, abych přišel na jiné myšlenky. Brno je daleko, v noci přišlo a asi hodinu předtím, než jsem ve čtyři hodiny ráno vyjžděl, začal padat sníh. Chvilími jsem měl na té dálnici i strach, zvláště když jsem předjel cestou několik vozidel údržby - sypačů. Míjel jsem i jednu docela vážně vypadající nehodu na pražském obchvatu, ale do Brna jsem dorazil v pořádku, dokonce skoro půl hodiny před zpřístupněním sálu pro účastníky dražby.

V aukci jsem měl tři želízka v ohni (rozuměj vybrané mince, které jsem chtěl dražit) a zároveň jsem byl domluvený s několika kolegy - sběrateli, že se tam potkáme a cosi pořešíme. Při prohlídce materiálu jsem u první mince docela zajásal. Když jsem totiž prohlížel hranu, zda nenesou stopu po oušku nebo jiném druhu zavěšení, upoutal moji pozornost drobný jakoby úhoz na hraně. Poté, co jsem se na místo zaměřil s lupou, vyklubala se z "úhozu" miniaturní značka v podobě písmene Ch, která v popisu v aukčním katalogu nebyla uvedena. V tom okamžiku jsem si řekl, že musím inkriminovanou položku získat za každou cenu.

Čechy, Karel II. (VI.) (1711-1740), tolar 1713 Praha J.J.Ritter

Minci jsem nakonec skutečně vydražil. Jedná se o tolar Karla II. (1711-1740), ražený za pražského mincmistra (vlastně zástupce mincmistra - původně rytce razidel) Jana Jiřího Rittera roku 1713. Tolar je poměrně pěkně zachovalý, má sice drobné vady střížku, ale to mi, pokud se jedná o původní výrobní vady, ani nevádí (spíš naopak). Už delší dobu jsem tento tolar chtěl, neb jde o jedinou českou minci, kde je mincmistrovská značka umně zakomponovaná, takřka ukrytá, do mincovního obrazu. Iniciály mincmistrova jména jsou umístěné do posledního záhybu pláště císaře na lici. (Existuje ještě jeden tolar Karla II., kde jsou drobnoučké iniciály IIL - značka rytce razidel Jana Josefa Lotha, ale ty jsou pod poprsím císaře, na první pohled viditelné.)

detail značky mincmistra J. J. Rittera

Výše zmíněná miniaturní, dodatečně do hrany tolaru vypuncovaná značka Ch je značkou, kterou na vzácnější mince procházející jeho obchodem umisťoval pražský starožitník František Rudolf Chaura - zakladatel obchodu i legendární dvougenerační sbírky především českých mincí (dnes uložené v Národním muzeu) a otec známějšího numismatika a jednatele Numismatické společnosti československé Karla Chaury. Mezi sběrateli je pod pojmem "Chaurova značka" známější spíše tzv. dračí krev - drobounká kapička zelené barvy, zpravidla v mincovní ploše, kterou označoval mince Karel Chaura. (Podobná je ještě červená značka tzv. Fišerova.)

značka obchodníka F. R. Chaury

Takovéto značení mincí prošlých obchodem mělo svůj důvod. I na přelomu 19. a 20. století se mezi sběrateli našli spekulanti a podvodníci, kteří neváhali zakoupenou minci vyměnit za horší nebo falešnou a po čase se jí snažit do obchodu se ziskem vrátit. Podle značky však obchodník snadno poznal, zda je to tatáž mince, kterou před časem prodal a jestli se na něm šmóčko nesnaží vydělat. Dnes tyto obchodnické značky v řadě případů umožňují také podpořit pravost některých exemplářů vzácných mincí.

pražský obchod F. R. Chaury (přelom 19./20. století)

Z Brna jsem tak odjížděl spokojený a se spravenou náladou, odvážeje si nakonec nejen uvedený zajímavý tolar s ještě zajímavější vypuncovanou Chaurovou značkou, ale i další dvě mince Marie Terezie z aukce, tři mince zakoupené "na stole" (z toho jedna opravdu vzácná, i když v horším stavu - o té zase někdy příště...) a ještě pytlík tříkrejcarů na prostudování a výběr kusů, o které budu mít zájem do sbírky. Vůbec jsem nakonec nelitoval, že jsem brzy ráno vyrazil na zasněženou dálnici a najel přes 600 kilometrů;-)